

родното литературознание. Само в една статия на проф. Никола Георгиев има бегло упоменаване по въпроса. Конспективно съм го засегнал и аз в студията си „Пролегомена към поетиката на Яворов“, написана в началото на 1994 г. (Статията е публикувана същата година в сп. „Литературна мисъл“ и във второто, преработено и допълнено издание на моя книга „Класическо, т.е. съвременно“, УИ „Св. Климент Охридски“).

Според мене темата включва два кръга от проблеми. Първият свързан с мястото и значението на любовта в живота на поета, т.е. той е *паралитературен*, но най-често предшества и мотивира появата на ония творби, които сме приели да обозначаваме като интимни (*любовни*). Онова, което не може да не направи впечатление на изследователя при изучаването на интимната лирика на Яворов, е духовната монолитност и единотипност на всичките му любовни стихотворения, включени в стихосбирката „Безсъници“ (1907) и в цикъла „Прозрения“. Независимо от това на кого са посветени отделни творби, в контекста на Яворовата лирика те звучат непротиворечно, а и за обикновения читател не е от особено значение посвещението, а посланието на творбата. Самият поет явно е държал много на тази, нека я наречем антиавтобиографична характеристика на интимната си лирика, защото, подготвяйки през септември 1914 г. второто издание на стихосбирката си „Подир сенките на облаци“, той е оставил само две посвещения: стихотворението „Не искаj да узнаеш“ получава наслов „На сестра ми“, а „Стон“ е станало „На Лора“, като под него с бледолилово мастило е добавено „Драгалевски мънастир, Август, 1906 г.“ В същия авторски екземпляр на поета, възпроизведен фототипно от несъществуващото днес издателство „П. К. Яворов“ през 1997 г., под заглавието на стихотворението, озаглавено едва през 1914 г. „Нирвана“, посвещението Б. Пеневу, т.е. на Боян Пенев, е зачеркнато и може само да се гадае дали поетът е възнамерявал да го остави. Във всички издания обаче то се публикува с това посвещение. Обстоятелството, че подготвяйки за печат цялото си лирическо наследство, като се започне от поемата „Калиопа“, Яворов е оставил само едно свое любовно стихотворение с посвещение („На Лора“) е като че ли потвърждение на горните мисли.

Излизайки от въведеното в една много съдържателна студия на Михаил Неделчев понятие „литературна личност“ („Проблемът за автобиографизма в творчеството на Яворов“), в своята „Пролегомена към поетиката на Яворов“ аз предлагам следното обобщено виждане за любовната лирика на поета:

„В интимната лирика Яворовата „литературна личност“ се разроява поне в три образа-фасети, които бихме могли да определим по следни-